

Številka: 533-3/2014-15/634
Datum: 23. 3. 2015

VLADA REPUBLIKE SLOVENIJE
GENERALNI SEKRETARIAT
LJUBLJANA

3

Prejeto:	24-03-2015	Sig. znak:	04
Vredh.:		Priloge:	
Številka zadeva:	36001-1	2015	1

Vlada Republike Slovenije
Gregorčičeva 20-25
1000 Ljubljana

Zadeva: **Predlog Vladi RS za imenovanje sistemskega operaterja prenosnega sistema z električno energijo**

Spoštovani!

Agencija za energijo (v nadaljevanju agencija) je dne 23.2.2015 izdala končno odločbo o izdaji certifikata, s katero je agencija odločila, da družba Eles d.o.o. izpolnjuje vse pogoje iz Energetskega zakona (Uradni list RS, št. 17/14, v nadaljevanju EZ-1) o lastniški ločitvi in je družbo Eles d.o.o. certificirala kot sistemskega operaterja. Odločba št. 533-3/2014-12/634, ki vam jo posredujemo v prilogi, je postala dokončna dne 24.2.2015.

V skladu z 72. členom EZ-1 mora agencija po dokončnosti odločbe o izdaji certifikata na Vlado RS podati predlog za imenovanje sistemskega operaterja prenosnega omrežja, če so izpolnjeni pogoji iz prve in druge alineje tretjega odstavka 55. člen EZ-1 in sicer, da ima pravna oseba v lasti prenosni sistem in da ima certifikat sistemskega operaterja.

Ker sta oba pogoja izpolnjena, agencija predlaga, da Vlada republike Slovenije na podlagi prvega odstavka 72. člena EZ-1 sprejme sklep, s katerim družbo ELES d.o.o., ki jo zastopa direktor Aleksander Mervar, imenuje za sistemskega operaterja prenosnega omrežja z električno energijo. Na podlagi tretjega odstavka 72. člena EZ-1 se sklep o imenovanju objavi v Uradnem listu Republike Slovenije in posreduje Evropski komisiji.

Lep pozdrav.

Mag. Irena Praček,
direktorica

Godina

po pooblastilu:
Duška Godina, univ. dipl. prav.,
vodja sektorja za pravne zadeve

Način pošiljanja:
- priporočena pošta

AGENCIJA ZA ENERGIJO

Strossmayerjeva 30, 2000 Maribor

p. p. 1579

Telefon: [02] 234 03 00

Telefaks: [02] 234 03 20

www.agen-rs.si

info@agen-rs.si

MATIČNA ŠTEVILKA: 1993666, ID ŠTEVILKA ZA DDV: SI45123136, PODRAČUN PRI UJP: SI56 0110 0637 0216 431

SpdmerjŠtevilka: 533-3/2014-12/634
Datum: 23. 2. 2015ODPOSLANO
23-02-2015

Agencija za energijo (v nadaljevanju agencija) izdaja na podlagi določbe 3. odstavka 68. člena Energetskega zakona (Uradni list RS, št. 17/14), člena 3(2) Uredbe (ES) št. 714/2009 o pogojih za dostop do omrežja za čezmejne izmenjave električne energije in razveljavitvi Uredbe 1228/2003 in 207. člena Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06 – uradno prečiščeno besedilo, 105/06, 126/07, 47/09, 8/10 in 82/13), v zvezi z vlogo za začetek postopka certificiranja sistemskega operaterja, ki jo je dne 7. 5. 2014 vložila gospodarska družba ELES d.o.o., Hajdrihova 2, 1000 Ljubljana, ki jo zastopa direktor Aleksander Mervar, naslednjo

ODLOČBO O CERTIFIKATU

1. Odločba št. 533-3/2014-08/634 z dne 21. oktobra 2014 se razveljavi.
2. Družba ELES d.o.o., Hajdrihova 2, 1000 Ljubljana, ki jo zastopa direktor Aleksander Mervar, izpolnjuje vse pogoje iz Energetskega zakona (Uradni list RS, št. 17/14) o lastniški ločitvi in se certificira kot sistemski operater.
3. Stroški v zvezi z izdajo te odločbe niso nastali.

Obrazložitev:

Družba ELES d.o.o., Hajdrihova 2, 1000 Ljubljana, ki jo zastopa direktor Aleksander Mervar (v nadaljevanju ELES d.o.o.) je dne 7. 5. 2014 pri agenciji vložila vlogo za začetek postopka certificiranja sistemskega operaterja, ki jo je dopolnila dne 3. 6. 2014, 12. 6. 2014 in 11. 9. 2014.

Agencija je v navedenem postopku že izdala odločbo št. 533-3/2014-08/634 z dne 21. oktobra 2014 in jo skladno s prvim odstavkom 69. člena Energetskega zakona (Uradni list RS, št. 17/14, v nadaljevanju EZ-1) posredovala Evropski komisiji. Agencija je v dodatnih pojasnilih k odločbi Evropski komisiji predstavila podrobnosti o pravilih ločevanja javnih organov in sicer, da vlada v zvezi z kapitalsko naložbo v družbi ELES d.o.o. imenuje generalno skupščino v ELES d.o.o., skupščina je med drugim odgovorna za imenovanje nadzornega sveta in da v praksi to nalogo izvaja predsednik vlade ali vlada. Prav tako je agencija pojasnila, da vse druge kapitalske naložbe države upravlja od vlade ločen organ in sicer, Slovenski državni holding, d.d. (v nadaljevanju SDH), nadzorni svet SDH pa imenuje državni zbor.

Evropska komisija je dne 17.12.2014 na podlagi člena 3(1) Uredbe (ES) št. 714/2009 o pogojih za dostop do omrežja za čezmejne izmenjave električne energije in razveljavitvi Uredbe 1228/2003 (v nadaljevanju Uredba št. 714/2009) izdala mnenje, v katerem ugotavlja, da skupščino ELES d.o.o. in SDH, ki med drugim upravlja kapitalske naložbe v gospodarskih družbah, ki se ukvarjajo z dejavnostjo dobave električne energije in zemeljskega plina, imenuje vlada, kar po mnenju komisije ne pomeni, da so izpolnjeni pogoji čiste lastniške ločitve iz direktive. Komisija je zato agenciji naložila, da opravi poglobljeno oceno nacionalne zakonodaje, da se ugotovi, ali je prepoved vmešavanja predsednika vlade v odločitve SDH vključena v nacionalni zakonodaji in se uporablja v praksi v tem primeru. Agencija je skladno s členom 3(2) Uredbe št. 714/2009 upoštevala

mnenje Evropske komisije in zahtevano analizo opravila ter jo podrobneje razložila v točki 2(a) obrazložitve te odločbe. Na podlagi tako pripravljene analize agencija skladno z členom 3(2) Uredbe št. 714/2009 izdaja končno odločbo o certificiranju sistemskega operaterja.

V postopku certificiranja agencija skladno s tretjim odstavkom 67. člena EZ-1 ugotavlja, ali vlagatelj zahteve za izdajo certifikata izpolnjuje pogoje za sistemskega operaterja, kot jih določajo 60., 61., 63. in 64. člen EZ-1. S temi členi je Republika Slovenija v svoj pravni red prenesla določbe Direktive 2009/72/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o skupnih pravilih notranjega trga z električno energijo in o razveljavitvi Direktive 2003/54/ES, ki veljajo za čisto lastniško ločitev sistemskega operaterja.

1. Lastništvo prenosnega sistema

V skladu s 60. členom EZ-1 mora pravna ali fizična oseba, ki ima v lasti prenosni sistem, izvajati dejavnost sistemskega operaterja.

Na podlagi prejšnje energetske zakonodaje je vlada s Sklepom o določitvi upravljavca prenosnega omrežja električne energije v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 54/00) družbi ELES d.o.o. podelila izključno pravico za opravljanje javne službe dejavnosti sistemskega operaterja prenosnega omrežja na območju Republike Slovenije. Podjetje ELES d.o.o. je ustanovila Republika Slovenija leta 1990 in s tem postala ustanoviteljica in njegova edina družbenica.

Ker mora pravna oseba, ki izvaja dejavnost sistemskega operaterja, v skladu s 60. členom EZ-1 imeti v lasti prenosni sistem, je agencija najprej ugotavljala, ali ima ELES d.o.o. v lasti celoten prenosni sistem. Na podlagi izpisa osnovnih sredstev, ki jih je ELES d.o.o. priložil vlogi za izdajo certifikata, in Revidiranega letnega poročila za leto 2013 je agencija ugotovila, da ima ELES d.o.o. v lasti skupno sistemsko dolžino daljnovodov 2843 km, od tega je 13,3 km kablovodov. V omrežju je 29 postaj, od tega 26 razdelilno-transformatorskih postaj, ena razdelilna postaja, ena transformatorska postaja in ena energetska napajalna postaja. Vključno s prečnim transformatorjem v Divači, katerega skupna moč je 1200 MVA, ima ELES d.o.o. 27 energetskih transformatorjev s skupno močjo 5804,5 MW. Ker osnovna sredstva v skladu s Slovenskimi računovodskimi standardi 1.1. pomenijo sredstva, ki jih ima podjetje v lasti ali finančnem najemu ali ga na drug način obvladuje ter ga uporablja pri ustvarjanju proizvodov ali opravljanju storitev oziroma dajanju v najem ali za pisarniške namene in ga bo po pričakovanih uporabljal v te namene v več kot enem obračunskem obdobju, je agencija zaključila, da je ELES d.o.o. nedvomno lastnik celotnega prenosnega sistema v Republiki Sloveniji.

Nadalje je agencija ugotavljala, ali ELES d.o.o. izvaja dejavnost sistemskega operaterja. Iz 3. člena Akta o ustanovitvi družbe izhaja, da ELES d.o.o. opravlja dejavnost prenosa električne energije. Dejavnost prenosa električne energije je opredeljena v 2. odstavku 54. člena EZ-1 in zajema:

- varno, zanesljivo in učinkovito obratovanje in vzdrževanje prenosnega sistema;
- razvoj sistema ob upoštevanju predvidenih potreb uporabnikov sistema, zahtev varnega in zanesljivega obratovanja sistema ter usmeritev razvojnega načrta sistemskega operaterja iz 30. člena tega zakona;
- zagotavljanje dolgoročne zmogljivosti prenosnega sistema, tako da ta omogoča razumne zahteve za priključitev na sistem in za prenos energije;
- upravljanje pretokov električne energije v prenosnem sistemu in zagotavljanje sistemskih storitev;
- izravnavo odstopanj odjema, oddaje in čezmejnih prenosov v sistemu;

Agencija za energijo

- posredovanje informacij, potrebnih za zagotovitev varnega in učinkovitega obratovanja, usklajenega razvoja in skladnega delovanja povezanih sistemov kateremu koli drugemu operaterju;
- zagotavljanje podatkov, potrebnih za učinkovito sklepanje pogodb o dobavi in uveljavljanje pravice do priključitve, uporabnikom sistema in dobaviteljem;
- nediskriminatorno obravnavo uporabnikov sistema in dobaviteljev;
- napoved porabe elektrike ter potrebnih energetskih virov z uporabo metode celovitega načrtovanja, z upoštevanjem varčevalnih ukrepov pri uporabnikih sistema;
- pobiranje plačil za prezasedenost in plačil v mehanizmu nadomestil med upravljavci prenosnih omrežij v skladu s 13. členom Uredbe (ES) št. 714/2009;
- nakup elektrike za pokritje izgub v prenosnem sistemu in nakup sistemskih storitev v prenosnem sistemu po preglednih, nediskriminatornih in tržno zasnovanih postopkih;
- zagotavljanje kakovosti oskrbe v skladu z minimalni standardi.

Iz Revidiranega letnega poročila družbe ELES d.o.o. za leto 2013 izhaja, da ELES d.o.o. opravlja vse dejavnosti, določene v 2. odstavku 54. člena EZ-1.

Iz vsega navedenega sledi, da je ELES d.o.o. kot sistemski operater lastnik prenosnega omrežja in da opravlja dejavnost sistemskega operaterja.

2. Neodvisnost sistemskega operaterja

V skladu z 61. členom EZ-1 ista pravna ali fizična oseba ne sme izvajati neposrednega ali posrednega nadzora nad podjetjem, ki opravlja dejavnost proizvodnje ali dobave, in hkrati ne sme izvajati neposrednega ali posrednega nadzora nad sistemskim operaterjem ali prenosnim sistemom ali uveljavljati kakršne koli pravice nad njima; ali izvajati neposrednega ali posrednega nadzora nad sistemskim operaterjem ali prenosnim sistemom in hkrati ne sme izvajati neposrednega ali posrednega nadzora nad podjetjem, ki opravlja dejavnost proizvodnje ali dobave, ali uveljavljati kakršne koli pravice nad njim. Nadzor pa v smislu 14. točke 36. člena EZ-1 pomeni pravice, pogodbe ali druga sredstva, ki vsako zase ali skupaj in ob upoštevanju ustreznih dejanskih ali pravnih okoliščin omogočajo izvajanje odločilnega vpliva v podjetju, zlasti z lastništvom ali pravico do uporabe celotnega ali dela premoženja podjetja ali pravicami ali pogodbami, ki zagotavljajo odločilen vpliv na sestavo, glasovanje ali odločitve organov podjetja.

a.) Lastniška struktura družbe ELES d.o.o.

Agencija je v postopku certificiranja ugotovila, da je Republika Slovenija, ki je 100% lastnica družbe ELES d.o.o., kapitalsko udeležena tudi v podjetjih, ki se ukvarjajo z dobavo in proizvodnjo električne energije ali zemeljskega plina. Navedeno je na podlagi 64. člena EZ-1 in člena 9(6) Direktive 2009/72/ES dopustno le, če nadzor nad sistemskim operaterjem ali prenosnim sistemom in nad podjetjem, ki opravlja dejavnost na področju proizvodnje ali dobave električne energije ali zemeljskega plina, izvajata dva ločena organa. Republika Slovenija je z uveljavitvijo Zakona o Slovenskem državnem holdingu (Uradni list RS, št. 105/12 in 39/13) za izvrševanje pravic in obveznosti, ki izvirajo iz kapitalskih naložb, ki jih ima Republika Slovenija v gospodarskih družbah, med njimi tudi tiste, ki se ukvarjajo z dobavo in proizvodnjo električne energije ali zemeljskega plina, ustanovila Slovenski državni holding d.d. (SDH). Da bi se zadostilo zahtevam EZ-1 in člena 9(6) Direktive 2009/72/ES so pravice in dolžnosti, ki pripadajo Republiki Sloveniji iz kapitalске naložbe v družbi ELES d.o.o., z uveljavitvijo EZ-1 (511. člen) prenesene iz SDH na Vlado republike Slovenije. Zaradi navedenega je bil dne 3. 9. 2014 ustrezno spremenjen tudi Akt o ustanovitvi javnega podjetja ELES d.o.o. Agencija ugotavlja, da so na ta način izpolnjene zahteve iz 64. člena EZ-1 in člena 9(6) Direktive 2009/72/ES, pri čemer glede na mnenje Evropske komisije z dne 17. 12. 2014 v

nadlajevanju podaja podrobnejše argumente, zakaj se šteje, da nadzor nad družbo ELES d.o.o. in podjetji, ki se ukvarjajo z dejavnostjo proizvodnje ali dobave električne energije ali zemeljskega plina, izvajata dva ločena organa oziroma dve ločeni osebi.

Kot je že navedeno zgoraj, je Eles d.o.o. enoosebna gospodarska družba, kjer vlada oblikuje odločitve, ki so vsebinsko odločitve skupščine Eles d.o.o., vključno z imenovanjem članov nadzornega sveta. Tako odločitve v zvezi z upravljanjem sprejema vlada. Vloga resornega ministra je v tem, da oblikuje predlog te odločitve za vlado in opravlja druge administrativne naloge v zvezi z upravljanjem tega deleža. Vlada v ELES d.o.o. kot enoosebni družbi tako ključno vpliva na upravljanje in izvaja nadzor v smislu navedenega člena direktive. Za izpolnitev zahteve iz 64. člena EZ-1 in člena 9(6) Direktive 2009/72/ES je agencija ugotavljala, ali ima vlada tako vlogo tudi v upravljanju kapitalskih deležev, s katerimi upravlja SDH.

Organizacijo in delovanje SDH ureja poleg Zakona o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 65/09 – uradno prečiščeno besedilo, 33/11, 91/11, 100/11- Skl. US, 32/12, 57/12, 44/13 – Odl. US in 82/13, v nadaljevanju ZGD-1) še Zakon o Slovenskem državnem holdingu (Ur. L. RS. Št. 105/12 in 39/13, v nadaljevanju ZSDH), katerega namen je bil zagotovitev samostojnosti organov SDH pri upravljanju deležev države. Takšen namen je razviden že iz predloga ZSDH, kjer je posebej poudarjeno, da je namen tega zakona doseči ločitev funkcije države kot lastnice kapitalskih naložb od ostalih funkcij države in s tem posledično preprečevanje nasprotja interesov izkrivljanja konkurence na trgih in neenakopravne obravnave gospodarskih družb.

Tudi vsebinsko zakon poudarja samostojnosti organov SDH pri upravljanju deležev države, kar je razvidno predvsem iz osnovnih načel navedenega zakona, med katerimi je še posebej pomembno načelo neodvisnosti (7. člen ZSDH), ki določa, da SDH in njegovi organi niso vezani na navodila državnih organov ali tretjih oseb, pri izpolnjevanju nalog skladno s tem zakonom pa morajo delovati neodvisno in samostojno. V nadaljevanju omenjeno načelo poudarja, da morebitno »komuniciranje z državnim organom ali drugo osebo javnega prava nima narave obveznega navodila in ne zavezuje organov SDH, ki so kljub morebitnim izraženim stališčem državnih organov in drugih oseb javnega prava polno odgovorni za svoje odločitve po zakonu, ki ureja gospodarske družbe in tem zakonu.«

V 19. členu ZSDH je izrecno navedeno, da SDH upravlja z vsemi deleži države v družbah za proizvodnjo ali dobavo električne energije ali zemeljskega plina, ne pa z deležem države v operaterju prenosnega sistema električne energije, torej v Eles d.o.o.

Neodvisnost SDH pri upravljanju z naložbami je poudarjena tudi skozi njene organe, ki so nadzorni svet, uprava in skupščina. Nadzorni svet v SDH imenuje državni zbor po obsežnem postopku, v katerem posebna strokovna komisija pripravi merila za izbor kandidatov in tudi oblikuje predlog članov nadzornega sveta. Naloge skupščine izvaja vlada, vendar so njene pristojnosti v primerjavi s splošno ureditvijo gospodarskih družb zelo omejene. Ker vlada kot skupščina ne imenuje nadzornega sveta, tudi nima posrednega vpliva na imenovanje uprave SDH. Upravo, kot to splošno velja za gospodarske družbe, imenuje nadzorni svet SDH in je po 47. členu ZSDH odgovorna za vse upravljalvske odločitve SDH. Posle družbe vodi samostojno in na lastno odgovornost, v skladu z akti upravljanja naložb in je pristojna za vse odločitve v zvezi z upravljanjem naložb, tudi z njihovim razpolaganjem. Pri tem v skladu s 15. členom ZSDH ni vezana na nobena soglasja ali omejitve. Uprava za sklepanje poslov potrebuje le tista soglasja, ki jih določa ZSDH ali Statut SDH, d.d., saj 47. člen ZSDH določa, da »nadzorni svet SDH ne more s sklepom določiti obveznosti pridobivanja soglasja uprave SDH za nekatere posle, če tega ne določa ta zakon ali statut SDH«. Statut SDH, d.d. pa v 4. alineji

drugega odstavka 11. člena določa, da uprava potrebuje soglasje nadzornega sveta za posle razpolaganja z naložbami, ki presegajo pet milijonov evrov revidirane knjigovodske vrednosti glede na knjigo izdajatelja.

Glede na navedeno je agencija zaključila, da Vlada Republike Slovenije in SDH predstavljata glede nadzora oziroma uveljavljanja pravic v smislu Direktive 2009/72/ES glede deleža države v ELES d.o.o. in deležev države v gospodarskih družbah za proizvodnjo in dobavo električne energije ali zemeljskega plina »dva ločena javna organa, ki izvajata nadzor nad operaterjem prenosnega sistema ali prenosnim sistemom na eni strani in nad podjetjem, ki opravlja katero koli dejavnost na področju proizvodnje ali dobave na drugi strani«. Z deležem države v ELES d.o.o. upravlja neposredno vlada, za katero upravne naloge v zvezi s tem izvaja minister za infrastrukturo. Na drugi strani pa z deleži države v gospodarskih družbah za proizvodnjo in dobavo električne energije ali zemeljskega plina upravlja SDH, katere uprava pri tem ravna samostojno v okviru splošnih usmeritev aktov upravljanja kapitalskih naložb države in še posebej neodvisno od vlade, ne glede na to, da je vlada skupščina SDH.

Glede na navedeno agencija ugotavlja, da so izpolnjeni pogoji iz 1. in 4. odstavka 61. člena EZ-1 in člena 9 Direktive 2009//72/ES

b.) Kapitalske naložbe družbe ELES d.o.o.

Iz Rednega izpisa iz sodnega/poslovnega registra izhaja, da je ELES d.o.o. kapitalsko udeležen v naslednjih podjetjih:

- Trgel d.o.o. 100 %
- Talum d.d. 83,44 %
- BSP d.o.o. 50 %
- Stelkom d.o.o. 56,26 %
- Eldom d.o.o. 25 %

Manjše deleže ima še v podjetjih CAO Freising, CAO Podgorica, CASC Luxemburg, Banki Koper d.d., Banki Celje d.d. in Zavarovalnici Triglav d.d.

Iz ustanovitvenih aktov zgoraj navedenih družb je razvidno, da ima med zgoraj navedenimi družbami le družba Talum d.o.o. med svojimi dejavnostmi registrirano tudi proizvodnjo električne energije v termoelektrarnah, jedrskih elektrarnah, drugo proizvodnjo električne energije in trgovanje z električno energijo. Ker ima ELES d.o.o. v podjetju Talum d.d., ki je obvladujoča družba skupine povezanih družb, večinski delež, in zaradi registrirane dejavnosti podjetja Talum d.d. je agencija v postopku certificiranja ugotavljala, da se za ta primer lahko uporabi izjema, ki jo določa EZ-1 in Direktiva 2009/72. V drugem odstavku 61. člena EZ-1 in v 44. členu Direktive 2009/72 je določeno, da se v smislu prepovedi nadzora kot podjetje, ki opravlja dejavnost proizvodnje ali dobave, ne štejejo končni odjemalci, ki opravljajo dejavnost proizvodnje ali dobave elektrike, neposredno ali prek podjetij, nad katerimi izvajajo individualni ali skupni nadzor, če so ti končni odjemalci, vključno z njihovim deležem električne energije, proizvedene v nadzorovanih podjetjih, v letnem povprečju neto odjemalci električne energije in če gospodarska vrednost električne energije, ki jo prodajo tretjim stranem, ni bistvenega pomena v razmerju do njihovega preostalega delovanja.

Tako je bilo za izpolnitev pogojev iz prvega in drugega odstavka 61. člena EZ-1 treba ugotoviti, ali je Talum d.d. končni odjemalec, ali so vse odvisne družbe podjetja Talum d.d. neto odjemalci električne energije ter kakšen je delež električne energije, ki se prodaja tretjim osebam, glede na celotno poslovno delovanje podjetja Talum d.d. Zaradi navedenega je agencija dne 5. 6. 2014 podjetju Talum d.d. poslala poziv za

posredovanje dokazil – revidiranih letnih poročil za leto 2013 podjetja Talum d.d. in vseh njegovih odvisnih družb, iz katerih bo razvidna predvsem prodaja oziroma nakup električne energije podjetja Talum d.d. njegovim odvisnim družbam in morebitnim tretjim osebam ter kakšna je gospodarska vrednost električne energije, ki se prodaja odvisnim družbam v razmerju do preostalega poslovnega delovanja družbe Talum d.d.

Talum d.d. je dne 11. 6. 2014 agenciji posredoval dopis z zahtevanimi dokazili. Iz dopisa izhaja, da ima družba Talum d.d. sicer registrirano dejavnost proizvodnje električne energije v termoelektrarnah, jedrskih elektrarnah, drugo proizvodnjo električne energije in trgovanje z električno energijo, vendar teh dejavnosti ne izvaja. Družba Talum d.d. nabavlja električno energijo predvsem za potrebe družb iz skupine Talum in je vsa energija porabljena na področju njegovega zaključenega distribucijskega sistema. Talum d.d. je v letu 2013 nabavil 1.198.503.609 kWh električne energije v skupni vrednosti 63.313.820 EUR od različnih proizvajalcev. Tako je bil skupen strošek nabave električne energije ob upoštevanju plačila omrežnine v letu 2013 75.570.992 EUR. Nabavljena električna energija je bila porabljena v hčerinskih družbah podjetja Talum d.d., ki se vse nahajajo na zaključenem distribucijskem sistemu podjetja Talum d.d., in v petih tujih podjetjih, ki se prav tako nahajajo v zaključenem distribucijskem sistemu podjetja Talum d.d. Tako je bilo 99,985 % nabavljene električne energije porabljene v družbah skupine Talum, 0,015 % pa v petih tujih družbah. Tako predstavlja vrednost električne energije, porabljene v sistemu Talum d.d., 99,9684 %. Preostali del električne energije, to je 174.634 kWh, v skupni vrednosti 24.117,51 EUR predstavlja 0,008669 % delež v čistih prihodkih od prodaje, ki jih je v letu 2013 realizirala družba Talum d.d. (278.214.624 EUR). Prav tako je navedeni znesek prikazan v Letnem poročilu družbe Talum d.d. pod postavko »ostali prihodki od prodaje«, saj je znesek v primerjavi z ostalimi ustvarjenimi prihodki od prodaje premajhen, da bi bil opredeljen v svoji postavki.

Agencija je v zvezi z navedenim dne 3. 6. 2014 prejela dopolnitev vloge, v kateri je ELES d.o.o. priložil dopis družbe Borzen, d.o.o., ki v Republiki Sloveniji izvaja dejavnost organizatorja trga z električno energijo. V navedenem dopisu Borzen, d.o.o., izjavlja, da družba Talum d.d. na dan 28. 5. 2014 nima sklenjene pogodbe o članstvu na izravnalnem trgu, niti je ni imela sklenjene v preteklosti.

Talum d.d. sicer ni član izravnalnega trga, je pa član slovenskega veleprodajnega trga, glede na to, da je, po podatkih agencije, član bilančne skupine. Navedeno pomeni, da lahko dobiva elektriko preko sklepanja zaprtih pogodb, to so pogodbe, pri katerih je količina znana vnaprej in kakršnokoli odstopanje pomeni predmet izravnave odstopanj. Glede na to, da Talum kupuje elektriko tudi preko odprtih pogodb, pa ni trgovec po Pravilih o delovanju organiziranega trga za električno energijo, saj navedena pravila definirajo trgovca kot nekoga, ki kupuje in prodaja vso električno energijo le preko zaprtih pogodb.

Podjetje Talum d.d. se skupaj z odvisnimi družbami nahaja na zaprtem distribucijskem sistemu, kjer ima za oskrbovanje tega sistema sklenjeno pogodbo o dostopu do prenosnega omrežja podjetja ELES d.o.o. Tako nabavljeno električno energijo porabi za potrebe svojih odvisnih družb in petih tujih družb, ki se nahajajo na zaprtem distribucijskem sistemu podjetja Talum d.d. Tako Talum d.d. ni končni odjemalec, njegove odvisne družbe so neto odjemalci električne energije in gospodarska vrednost električne energije, ki se proda tretjim osebam, predstavlja 0,008669 % delež v čistih prihodkih od prodaje, kar ni bistvenega pomena v razmerju do preostalega poslovnega delovanja. Iz vsega navedenega tako izhaja, da se za družbo Talum d.d. uporablja izjema, ki jo določa 2. odstavek 61. člena EZ-1.

Pri presoji izpolnjevanja pogojev iz 61. člena EZ-1 je agencija ugotovila, da je ELES d.o.o. vlagal tudi v povečanje zmogljivosti HE Golica – Koralpe. Agencija je ugotavljala,

ali ta vlaganja pomenijo takšna vlaganja, zaradi katerih pogoj iz 61. člena EZ-1 ne bi bil izpolnjen. Pri presoji vlaganj je agencija vpogledala v pogodbo in anekse k pogodbi o nakupu proizvedene električne energije v HE Golica zaradi pokrivanja izgub v prenosnem omrežju, ki je ena od dejavnosti, ki jih opravlja sistemski operater. Pogodba in aneksi k pogodbi o nakupu proizvedene električne energije v HE Golica zaradi pokrivanja izgub v prenosnem omrežju so bile sklenjene med ELES d.o.o. in Kelag Kärntner Elektrizitäts – Aktiengesellschaft. Iz pregledane dokumentacije izhaja, da je ELES d.o.o. za določen vložek v HE Golica pridobil pravico do odjema 20 % proizvedene električne energije. Pri tem pa je dolžan kriti enak delež obratovalnih stroškov HE Golica. Iz pogodbe in aneksov pa ne izhaja, da bi ELES d.o.o. pridobil kakršnikoli lastniški delež na HE Golica, kot tudi nobenih pravic v zvezi z upravljanjem družbe. Ker Republika Slovenija, ki je 100% lastnica ELES d.o.o., ne sme imeti neposrednega ali posrednega nadzora nad podjetji, ki opravljajo dejavnost proizvodnje ali dobave, in hkrati neposrednega ali posrednega nadzora nad sistemskim operaterjem, je agencija ugotavljala, ali ELES d.o.o., ki ima vložek v HE Golica, s tem opravlja dejavnost proizvodnje električne energije. Pri pregledu vse dokumentacije je agencija ugotovila, da ELES d.o.o. nima pravnega lastništva nad sredstvi HE Golica, prav tako nima ekonomskega lastništva nad temi sredstvi. Iz pogodbe in aneksov prav tako ne izhaja, da bi ELES d.o.o. imel kakršnekoli pravice v zvezi z upravljanjem HE Golica (7. točka Annexa z dne 17. 1. 2011). Zaradi navedenega je agencija odločila, da ima ELES d.o.o. zgolj premoženjsko pravico do zakupa 20 % zmogljivosti in na tej podlagi pravico do prejema 20 % proizvedene električne energije po proizvodnih cenah, tako da s tem ni kršena zahteva iz 61. člena EZ-1.

c.) Prepovedi glede članstva v organih

V skladu s 63. členom EZ-1 ista pravna ali fizična oseba ne sme biti hkrati član uprave, nadzornega sveta ali drugega organa, ki je zakoniti zastopnik podjetja, pri sistemskem operaterju ali osebi, ki ima v lasti prenosni sistem, ali predstavnik v zvezi z lastniškim upravljanjem prenosnega sistema električne energije ali prenosnega sistema električne energije ali zemeljskega plina in član uprave, nadzornega sveta ali drugega organa, ki je zakoniti zastopnik podjetja, ki izvaja dejavnost proizvodnje ali dobave zemeljskega plina ali električne energije.

Za namen izpolnitve navedenega pogoja je agencija prek izpiskov iz Poslovnega registra Slovenije preverila člane uprave, nadzornega sveta ali drugega organa, ki je zakoniti zastopnik podjetja pri sistemskem operaterju. Po preverbi je agencija ugotovila, da člani nadzornega sveta, uprave in drugega organa niso člani uprave, nadzornega sveta ali drugega organa, ki je zakoniti zastopnik podjetja, ki izvaja dejavnost proizvodnje ali dobave zemeljskega plina ali električne energije. Prav tako pa je ELES d.o.o. agenciji dne 12. 6. 2014 poslal dopolnitev vloge z lastnoročno podpisanimi izjavami direktorja družbe ELES d.o.o. ter članov nadzornega sveta družbe ELES d.o.o., s katerimi so izjavili, da niso člani organov v smislu 63. člena EZ-1.

3. Zaključek

Glede na vse navedeno agencija tudi v ponovljenem postopku ugotavlja, da so izpolnjeni vsi pogoji za certificiranje sistema operaterja, to je družbe ELES d.o.o., zato je agencija s to odločbo razveljavila odločbo št. 533-3/2014-08/634 z dne 21. oktobra 2014 in odločila, kot izhaja iz druge točke izreka te odločbe.

Stroški v zvezi z izdajo te odločbe niso nastali.

POUK O PRAVNEM SREDSTVU: Zoper to odločbo ni dovoljena pritožba, pač pa je dopusten upravni spor, ki se sproži s tožbo, ki se vloži v roku 30 dni od vročitve te odločbe. Tožba se vloži neposredno pri Upravnem sodišču RS, Fajfarjeva 33, 1000 Ljubljana, ali pa se pošlje po pošti, pri čemer se šteje, da je bila tožba vložena tisti dan, ko je bila priporočeno oddana na pošto oziroma ko je bila neposredno vložena na sodišču. Tožba se vloži v toliko izvodih, kolikor je strank v postopku. Tožbi je treba priložiti upravni akt, ki se izpodbija, v izvirniku, prepisu ali kopiji.

V upravnem sporu je na podlagi Zakona o sodnih taksah (Uradni list RS, št. 37/08) ob vložitvi tožbe treba plačati sodno takso, in sicer po tarifni številki 6111 v znesku 148 evrov. Taksa se plača na transakcijski račun sodišča, št. 01100-8450088976.

Mag. Irena Praček
Direktorica

Godina

po pooblastilu:
Duška Godina, univ. dipl. prav.,
vodja sektorja za pravne zadeve

Vročiti – po ZUP:

- ELES d.o.o., Hajdrihova 2, 1000 Ljubljana

Agencija za energijo

	Agencija za energijo potrjuje.
da je odločba sklep	šifra <u>533-3/2014-12/634</u>
(ustrezno obkroži)	
izdan/a dne <u>23. 2. 2015</u>	postal/a _____
- dokončen/na dne <u>24. 2. 2015</u>	
- pravnomočen/na dne _____	
Šifra _____	

e Agencija za energijo

Strossmayerjeva 30, 2000 Maribor p. p. 1579
Telefon: [02] 234 03 00 Telefaks: [02] 234 03 20
www.agen-ts.si

SLOVENIJA
2113
MARIBOR
Pogodba
23.03.2015 15:41
0,030kg
14452

RA 0234 0826 5 SI

R